

Jadwiga Czachowska

Pracownia Dokumentacji Literatury Współczesnej

Biuletyn Polonistyczny 31/5 (111), 48-51

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cowników PSB i "Bibliografii polskiej" Estreichera, doktorantów, magistrantów.

Dobrosława Świerczyńska

marzec 1988

PRACOWNIA DOKUMENTACJI LITERATURY WSPÓŁCZESNEJ

W skład zespołu Pracowni wchodzi: doc. dr hab. Jadwiga Czachowska (kierownik), dr dr Ewa Głębińska, Feliksa Lichodziejewska, Alicja Szałagan, Joanna Zawadzka, mgr mgr Beata Dorosz, Grażyna Pawlak, Julia Pitera. Jest to zespół w większości pracujący w Instytucie od wielu lat (J. Czachowska i F. Lichodziejewska - 38 lat, E. Głębińska i A. Szałagan - 15 lat, J. Zawadzka - 12 lat, J. Pitera - 7 lat), który specjalizuje się w pracach bibliograficznych, dokumentacyjnych i edytorskich. W tym zakresie cztery osoby (J. Czachowska, E. Głębińska, F. Lichodziejewska i A. Szałagan) posiadają, obok stopni naukowych, dodatkowe kwalifikacje poświadczone przyznaniem przez Komisję Egzaminacyjną dla Dyplomowanych Pracowników Dokumentacji Naukowej przy PAN stopień dokumentalisty dyplomowanego (B. Dorosz i J. Pitera przystąpią do egzaminu w jesieni 1988 r.).

Głównym zadaniem Pracowni jest "Dokumentacja kultury literackiej po 1939 r.", pierwszoplanowym zaś przedsięwzięciem przygotowywanym zespołowo pod redakcją J. Czachowskiej i A. Szałagan nowy "Słownik pisarzy i badaczy literatury polskiej" rozwijających twórczość po 1945 r. W sytuacji, gdy pierwsza seria "Słownika współczesnych pisarzy polskich" (t. 1-4 wyd. 1963-1966) objęła hasła osobowe 832 pisarzy, którzy debiutowali

przed 1951 r. (informacje bibliograficzne doprowadzone zostały do 1956 r.), seria II tego słownika (t. 1-3 wyd. 1977-1980) - 473 hasła osobowe pisarzy debiutujących przed 1965 r. (informacje doprowadzono do 1975 r. , obie zaś serie miały bardzo niski nakład i dostępne były tylko dla bibliotek i wąskiego kręgu specjalistów, potrzeba nowego słownika, który przynosiłby dane dotyczące pisarzy 40-lecia powojennego, jest szczególnie pilna.

Słownik przeznaczony przede wszystkim dla badaczy literatury współczesnej i krytyków literackich zostanie opracowany, ze względu na systematyczną publikację "Polskiej bibliografii literackiej" bieżącej o bardzo szerokim zakresie i zasięgu, w sposób odmienny od "Słownika współczesnych pisarzy polskich". Hasła osobowe składać się będą z dwu części: faktograficznego biogramu zakończonego zestawieniem ważniejszych źródeł biograficznych i opracowań ogólnych oraz spisu bibliograficznego dzieł osobno wydanych czy wystawień scenicznych utworów dramatycznych (z opisem wszystkich wydań i premier, jak w serii II "Słownika współczesnych pisarzy polskich"), z tym, iż w adnotacjach do poszczególnych pozycji podawane będą również ważniejsze recenzje i omówienia. Przy opracowywaniu słownika zostaną wykorzystane, obok źródeł drukowanych, również m.in. odpowiedzi pisarzy na ankiety dawne i rozesłane w 1989 r.

Równocześnie przygotowywany jest w Pracowni - również zespołowo - pod redakcją E. Głębieckiej informator "Pisarze i krytycy polscy 1945-1985", obejmujący wszystkich autorów, którzy opublikowali co najmniej jeden tom po 1945 r. W tym opracowaniu nota biograficzna obejmować będzie tylko dane dotyczące daty i miejsca urodzenia, debiutu literackiego, udziału w grupach literackich i redakcjach czasopism, ważniejszych nagród literackich, ewentualnie pracy zawodowej w innych

dziedzinach, miejsca obecnego zamieszkania, a gdy chodzi o pisarzy nieżyjących - daty i miejsca śmierci. Zestawienie twórczości ograniczać się będzie do pierwszych wydań książek i premier sztuk scenicznych.

Okresu 1945-1985 dotyczą też dwie prace indywidualne: "Słownik grup literackich 1975-1980", opracowywany przez E.Głębicką (jako kontynuacja przyjętego do druku przez Wiedzę Powszechną słownika grup literackich działających w latach 1945-1975) oraz "Bibliografia przedmiotowa opracowań o stowarzyszeniach i związkach literackich w Polsce w 1945-1980", przygotowywana przez J. Piterę.

Osobny zespół stanowią prace, dotyczące okresu 1939-1945, będące kontynuacją poszukiwań dokumentacyjnych, zakończonych wydaniem w latach 1983-1986 trzypięciotomowej bibliografii "Literatura polska i teatr w latach II wojny światowej" w opracowaniu J. Czachowskiej, M.K. Maciejewskiej i T. Tyszkiewiczówny. W końcowym etapie opracowywania znajduje się przygotowywana przez A. Szałagan "Bibliografia opracowań dotyczących życia literackiego w okresie II wojny światowej opublikowanych w latach 1945-1985". Bibliografia ta wraz z przygotowywaną przez M.K. Maciejewską analogiczną bibliografią dotyczącą życia teatralnego zostanie oddana do druku w jesieni 1988 r. Natomiast rozpoczęte zostały dopiero prace nad opracowaniem dokumentacyjno-histerycznym, poświęconym życiu literackiemu i kulturalnemu w skupiskach Polaków w różnych krajach Europy i świata, przez które prowadził po 1939 r. szlak uchodźczy i żołnierski. W 1989 r. zostanie ukończony przez J. Czachowską rozdział dotyczący Francji i rozpoczęta praca A. Szałagan nad rozdziałem o sytuacji w tym zakresie w Wielkiej Brytanii.

W planie naukowym Pracowni kontynuowana jest nadto przez

F. Lichodziejewską prace nad edycją krytyczną "Dzieł zebranych" W. Broniewskiego. Po złożeniu w PIW-ie czterech tomów zawierających utwory poetyckie, w 1988 r. zostanie ukończony tom 5, obejmujący przekłady dokonane przez Broniewskiego oraz utwory dla dzieci.

Poza pracami prowadzonymi w planie naukowym Pracowni członkowie zespołu uczestniczą w przedsięwzięciach znajdujących się w planach naukowych innych pracowni Instytutu. Z Pracownią Bibliografii Bieżącej w Poznaniu współpracuje J. Czachowska jako redaktor naukowy "Polskiej Bibliografii Literackiej" oraz G. Pawlak, jako członek zespołu autorskiego tego dzieła; gromadzi ona materiały ze źródeł niedostępnych w Poznaniu: z archiwum Polskiego Radia i Telewizji, z programów teatralnych znajdujących się w zbiorach Biblioteki przy ZASP oraz z książek i czasopism dostępnych jedynie w zbiorach Biblioteki Narodowej. Z Redakcją Naczelną "Słownika pseudonimów pisarzy polskich" współpracuje nadal J. Czachowska, redaktor działu współczesnego, wprowadzając uzupełnienia wynikające z nowych publikacji, a dotyczące uprzednio opracowanych haseł pisarzy współczesnych (dział współczesny słownika, opracowany zespołowo, został przekazany w lipcu 1987 r. w postaci kartoteki obejmującej w części I ok. 25 000 pseudonimów, zaś w części II - ok. 8000 haseł nosicieli pseudonimów Redakcji Naczelnej, w celu scalenia z innymi działami).

Jadwiga Czachowska

kwiecień 1988